

RC Monitor

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK VI., ČÍSLO 16

13. září 2009

neprodejné

Z OBSAHU

Pozor na prezervativy, str. 5
Duchovní příprava na návštěvu papeže, str. 6
Gender – pohled z druhé strany, str. 10
Kněží Nové smlouvy, str. 14

Tradice Otců

Z kázání svatého biskupa Augustina [354–430]

Když Pán řekl, co tito pastýři s oblibou dělávají, říká také, na co nedbají. Mezi ovceci se šíří nákazy. Zdravé a dobře živené jsou vzácností – takové, které se vydatně živí pravdou a dobře se pasou na pastvinách milosti Boží. Jenže špatní pastýři ani takové ovce neušetří. Jako by nestačilo, že se nestarají o neduživé a slabé, ani o bloudivé a ztracené. Nakolik to záleží na nich, hubí i ty silné a tučné. Ony však přesto žijí, z Božího milosrdenství žijí. Co se však týče špatných pastýřů samých, ti ty ovce zabíjejí. Ptáš se, jak zabíjejí? Tím, že sami špatně žijí a dávají špatný příklad. Anebo je snad nadarmo řečeno Božím služebníku, který má významné místo mezi těmi, kdo patří k nejvyššímu pastýři: *Ty sám buď ve všem vzorem správného chování? Anebo jinde: Buď pro věřící vzorem?* (...)

Říkám vám, moji milovaní, a znovu to opakuji: I když ovce žijí a pevně stojí v Pánově slovu, i když se drží toho, co od Pána slyšely: *Dělejte, co říkáte, ale podle jejich skutků nejednejte* – přesto ten, kdo před lidem vede špatný život, zabíjí ze své strany každého, kdo ho pozoruje. Ať si nenamlouvá, že ten člověk přece nezemřel. Ano, žije, ale přesto je takový špatný pastýř vrahem. (...)

Právě tak každý, kdo vede špatný život před očima těch, jimž je postaven do čela, zabíjí ze své strany i ty, kteří jsou zdatní. Kdo se řídí jeho příkladem, zahyne; kdo ne, uchová si život. Špatný pastýř však ze své strany zabíjí oba dva: *Vykrmená zvířata zabíjíte, praví Pán, ale mé ovce nepasete.*

Budeme letos volit?

Nejít k volbám je to nejhorší, co lze v dané chvíli udělat

Ústavní soud po stížnosti poslance Melčáka odložil vykonatelnost rozhodnutí prezidenta republiky o termínu předčasných voleb. Hrozí tedy, že budeme mít i nadále provizorní vládu a v ní nemalý podíl „bývalých“ komunistů: přítom poslanecká sněmovna je už nefunkční a nemá žádnou autoritu u veřejnosti. To vše v době hospodářské krize, kdy potřebujeme vládu, která by měla jasný mandát k nutným protikrizovým opatřením i ke schválení státního rozpočtu.

Běžný občan stojí tváří v tvář hře soukromých i skupinových zájmů, jejichž pozadí je těžko dohlédnout. Vnučuje se otázka: Kdo má vlastně zájem na tom, abychom se světu jevíli jako národ, který si neumí vládnout?

Domýšlet se lze leccého, ale to nám, běžným občanům, příliš nepomůže. Spíše se musíme ptát, kde je nebezpečí a jak mu čelit.

Odklad voleb ochromil veřejnou sféru, ohrozil stav demokracie i ekonomickou perspektivu země. Uprostřed hospodářské krize nám hrozí neúměrně dlouhé rozpočtové provizorium. Řada lidí pochybuje, zda má smysl za této situace vůbec k volbám chodit. Takové znechucení je pochopitelné, ale je to to nejhorší, co můžeme v dané chvíli udělat.

Zpochybnění voleb znamená zpochybnění občanského etosu a vědomí odpovědnosti. Napáchá škody v myslích lidí a oslabí jejich vůli k veřejnému působení. Náš křesťanský postoj by měl v této situaci vyjít právě odtud: měli bychom se snažit působit na své bližní tak, aby si navzdory znechucujícím tahnáním mezi politiky uchovali svou občanskou důstojnost, k níž patří i účast u voleb.

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Čeští a moravští biskupové darují Svatému otci růženec

Růženec bude od 14. do 19. září vystaven pro veřejnost v kostele Panny Marie Vítězné na Malé Straně v Praze (Pražské Jezulátko)

Foto: Klára Folvarská

Biskupové Čech, Moravy a Slezska nechali vyrobit jako dar pro Svatého otce unikátní růženec, který mu bude předán v závěru návštěvy. Růženec byl vyroben z ryzího zlata a českých granátů.

Růžencový kříž je volnou variací na křížky z moravských nálezů z doby cyrilometodějské a je na něm dvojitý glagolský nápis. Na přední straně je verš z prologu Janova evangelia *A Slovo tělem učiněno jest*, na straně druhé *Kristus vstal z mrtvých*. Citáty se vážou k počátku a závěru Kristova pozemského života. V patě kříže, kde bývají zobrazení adorující světci, jsou rovněž glagolské iniciály jmen soluňských bratří: *K* a *M*. Kříž spolu s velkými zrny růžence, která jsou zlatá a odpovídají zdobným gombíkům z téže doby, tak tvoří připomínku moravské části návštěvy. Kříž je dílem zlatníka a kovoťe Jana Kazdy.

Na kruhové spojovací rosetě je na rubové straně portrét sv. Václava podle Parlěřovy sochy ve svatováclavské kapli pražské katedrály a český a moravský zemský znak. V opisu je heslo návštěvy *Láska Kristova je naší silou*. Na lícové

straně je Madona s dítětem podle pozdně gotického reliéfu ze Staré Boleslavi, který byl před 400 lety, roku 1609, prohlášen za Palladium země české. V opisu jsou latinsky pojmenována hlavní témata návštěvy: *Fides, Spes, Caritas* (víra, naděje, láska). Autorem této části růžence je akademický sochař Milan Knobloch, medailér světové proslulosti.

Celý předmět bude vyroben ve firmě Triga-K, kde se razí mj. i naše státní významenání.

Roseta z růžence bude podkladem pro unikátní numismatickou ražbu číslonovaných mincí v ryzím zlatě a stříbře.

Vysoká umělecká hodnota práce, ušlechtilost materiálů spolu s významem události a skutečností, že předloha v unikátním tvaru jediného odrazku bude pravděpodobně pojata do vatikánských sbírek, činí z medaile vydané v malém množství zcela mimořádný sběratelský předmět.

Z výtěžku této akce budou podpořeny aktivity České katolické charity.

www.navstevapapeze.cz
(Monika Vývodová);
www.medaile-vaclav.cz

Caritas in veritate: vyšel český překlad

Dne 2. září prezentovali kardinál Vlk a arcibiskup Graubner oficiální český překlad encykliky *Caritas in veritate*. Kardinál Vlk seznámil přítomné se strukturou a obsahem dokumentu. Upozornil, že na návštěvu České republiky papež encykliku přiveze, jak je pravidlem, a lze tedy očekávat, že i jeho projevy s ní budou spojeny. Překlad encykliky vydalo Karmelitánské nakladatelství.

RC

Papež vyzval katolíky, aby svou víru prosazovali i v politice

Papež Benedikt XVI. při mši ve střed-italském městě Viterbo před desítkami lidmi vyzval věřící, aby neváhali své křesťanské pozice prosazovat v politice i ve společnosti. Podle agentury DPA tak nepřímou reagoval na aféru kolem katolického deníku *L'Avvenire*, jehož šéfredaktor Dino Boffo byl kampaní mediálního koncernu premiéra Silvia Berlusconiho přinucen odstoupit poté, co kritizoval sexuální eskapády šéfa vlády.

„Nemějte žádný strach prosazovat svou víru na všech úrovních v politice i v společnosti,“ řekl Benedikt v kázání.

Papežova výzva směřuje k italské veřejnosti jen několik dní po mediální aféře kolem šéfredaktora renomovaného katolického deníku *L'Avvenire* Dina Boffa. Ten ve čtvrtek dopisem oznámil italské biskupské konferenci svůj odchod z funkce poté, co jej deník *Il Giornale* vlastněný premiérem obvinil mimo jiné z homosexuality. V uplynulých měsících Církve i *L'Avvenire* často kritizovaly premiéra Berlusconiho za údajné sexuální historky a nevázané večírky za účasti lehkých dívek.

Přestože se Berlusconi od obvinění v *Il Giornale* distancoval, vyvolal „případ Boffo“ v médiích spekulace o krizi ve vztazích mezi Vatikánem a italskou vládou. Dnes po mši se ale papež sešel z Berlusconiho důvěrníkem, italským státním tajemníkem Giannim Lettou. „Vztahy mezi vládou a Vatikánem jsou nezkalené a pevné,“ komentoval poté jednání Letta.

ČTK

ZPRÁVY

68 evangelikálních intelektuálů vyzývá své souvěrce k četbě poslední encykliky

Vyzýváme křesťany na celém světě, a zejména naše bratry evangelikály na severní polokouli, aby četli *Caritas in veritate*, přemýšleli o ní a odpověděli na ni – čteme v deklaraci, kterou podepsalo 68 evangelikálních intelektuálů v souvislosti s posledním encyklikou Benedikta XVI. Tato zcela bezprecedentní deklarace (*Doing the Truth in Love*), třebaže není oficiálním dokumentem, svědčí o velké podpoře, jaké se dostává papežově sociální nauce od nové a dynamické větve protestantismu. Její signatáři se v podstatě ztotožňují se všemi tezemi papežského dokumentu. „Podporujeme“ a „sdílíme“ – jsou nejčastěji užívané obraty zmíněné deklarace. Jen v jedné věci cítí evangeličtí křesťané určitou neuspokojenost. „Přáli bychom si – píší ve svém prohlášení – aby encyklika ještě mocněji odsoudila povyšování peněz na úroveň bůžka, což má za následek nynější dominanci finančního trhu nad jinými elementy globálního hospodářství“. Deklarace podrobně probírá jednotlivé teze encykliky *Caritas*

in veritate. Přiznává, že rozvoj člověka je součástí obnovy řádu v přírodě, započaté zmrtvýchvstáním Krista. Signatáři spolu s Benediktem XVI. odmítají polarizaci mezi volným trhem a intervencionalismem státu a zdůrazňují princip subsidiarity: „nepotřebujeme všudypřítomnost vlády, ale lepší vládců“ – čteme v deklaraci evangelických intelektuálů. Signatáři se netají také námitkami proti aktuálnímu stavu a chodu světových organizací jako např. OSN, Mezinárodní měnový fond, Světová obchodní organizace či Světová banka. V závěru pak prohlašují, že křesťané ve shodě s tím, co učí Benedikt XVI., jsou povinni chovat se nikoli jako oběti aktuálních událostí, ale jako jejich plně uvědomění tvůrci. Evangelikální deklarace na podporu sociálního učení Benedikta XVI. vznikla z iniciativy třech evangelických organizací ve Spojených státech, Kanadě a Velké Británii. Podepsalo ji 68 profesorů teologie z různých protestantských denominací 27. července.

RaVat

Trestní oznámení na lékaře propagujícího eutanázii

Trestní oznámení na lékaře, který veřejně obhajuje zabíjení pacientů – zřejmě i bez jejich vědomí – a volá po legalizaci eutanázie, podalo občanské sdružení Hnutí Pro život ČR Krajskému státnímu zastupitelství v Praze. Podání se týká osoby Zdeňka Kalvacha, který podle zprávy ČTK ze dne 26. srpna ujišťuje, že provádění eutanázie je v nemocnicích v České republice běžné. Sdružení zdůvodňuje trestní

oznámení takto: lékař se buď úmyslného a chladnokrevného zabíjení pacientů (úkladné vraždy) dopouští sám, nebo o takovém protizákonném skutku ví, ale ze zprávy není zřejmé, že by na pachatele podal trestní oznámení (napomáhání k trestnímu činu), a nebo se dopouští šíření poplašné zprávy a poškozování dobrého jména odpovědných pracovníků.

Hnutí Pro život

Novéna k přípravě na návštěvu Svatého otce

Na internetových stránkách věnovaných návštěvě papeže Benedikta XVI. v ČR (www.navstevapapeze.cz) byla uveřejněna devítidenní modlitba s rozjímáním, kterou vyvrcholí duchovní příprava. Brožura je k dispozici také v tištěné podobě. Obsahem pobožnosti na každý z devíti dní od 8. září, svátku Narození Panny Marie, do 16. září, památky české světice sv. Ludmily, je četba Písma svatého, zamyšlení nad biblickým textem

a úryvek z promluv papeže Benedikta XVI. Jednotlivé výtisky brožury lze koupit za cenu 30 Kč na každém biskupství nebo v prodejnách Karmelitánského nakladatelství. Objednávky nad 10 kusů přijímá nakladatelství Poustevník na adrese K. Vysloužilová, Rooseveltova 49, Praha 6, e-mail: k.poustevnik@seznam.cz, tel.: 737 420 804. Zájemci si text mohou stáhnout zdarma na internetu.

TS ČBK

Na Kubě se dokončuje nový seminář

V Havaně se dokončuje nová budova semináře, jejíž stavba je financována z darů věřících celého světa s podstatnou podporou Kolumbových rytířů, dobročinné nadace ze Spojených států. Je to první církevní stavba na Kubě za posledních 50 let. Základní kámen poželal během své návštěvy na Kubě v roce 1998 Jan Pavel II. Nová budova pojme až 100 kandidátů kněžství a bude otevřena v příštím roce. Stará budova semináře, který dosluhuje, bude zrekonstruována na katolické kulturní centrum. Kubánská církev se nadále trápí s obstrukcemi a persekucemi komunistického režimu a otevření nového semináře může být přelomem ve vzájemných vztazích.

Milan Glaser.

Další kolo jednání Izraele a Svatého stolce

Dalším kolem jednání o ekonomické dohodě pokračovalo ve středu 26. srpna zasedání bilaterální pracovní komise Izraele a Svatého stolce. Podle závěrečného prohlášení proběhlo zasedání „v srdečné atmosféře a delegace jsou si jisty, že přispěly k pokroku rozhovorů směrem k vytožené dohodě“. Jednání o otázkách majetku Církve, které je důležité také pro správu svatých míst, probíhá od roku 1993.

Příští setkání komise proběhnou v září, v říjnu a v listopadu, plenární zasedání komise pak 10. prosince ve Vatikánu.

RaVat

Příprava poutního místa na papežskou návštěvu

Celonárodní pracovní brigády v rámci přípravy poutního místa ve Staré Boleslavi na návštěvu Benedikta XVI. (28. září 2009) se konají v těchto termínech: 12. 9., 19. 9., 22. 9. a 24. 9. Začátek je vždy v 9.30 hodin. Pracovní oblečení s sebou.

Brigádu pořádá: Staroboleslavská kapitula a Římskokatolická farnost Matky Boží před Týnem, Praha-Staré Město. Tel.: 602 457 200, e-mail: dkc@cmail.cz.

www.apha.cz

ZPRÁVY

Zveřejněno papežské poselství ke Světovému dni misíí

„Národy poputují v jejím světle,“ to je název poselství Svatého otce ke Světovému dni misíí, který bude církev slavít v neděli 18. října. V úvodu listu papež připomíná, že úkolem církve je přivádět lidi ke Kristu, spáse světa. V prvním bodě pak zdůrazňuje, že všichni lidé jsou povoláni ke spáse. „Celé lidstvo je jasně povoláno vrátit se ke svému zdroji, k Bohu, protože jedině v něm může dojít naplnění skrze obnovu všeho v Kristu. (...) Nový začátek už lze spatřit ve vzkříšení a oslavení Krista, který k sobě všechny věci přitahuje, obnovuje je a dává jim podíl na věčné Boží radosti.“ Posláním církve je tuto naději „nakažlivě“ šířit mezi všemi národy.

V druhém bodě pak zdůrazňuje, že mírou povolání církve putující „nejsou hmotné ani duchovní potřeby omezení

sférou časné existence, ale transcendentní spása, uskutečněná v Božím království. Toto království není z tohoto světa, ale je v tomto světě a jeho dějinách a v nich působí spravedlnost, mír, svoboda a respekt k důstojnosti každé lidské osoby.

Poslání pak připomíná, že je třeba obnovit úsilí hlásání evangelia, které je opravdovým kvasem svobody a pokroku a stále se projevuje jako kvas bratrství, jednoty a míru. „Rád bych potvrdil, že přikázání hlásat evangelium všem lidem, je základní poslání církve.“ „Celá církev musí uskutečňovat toto poslání, dokud nebude dovršena Kristova moc spásy.“

Čtvrtý bod poselství hovoří o mučednictví. I za jeho cenu jsme povoláni vydávat svědectví evangelium. Papež připomíná všechny misionáře, kteří hlásají Boží krá-

lovství v situacích pronásledování a jsou vystavováni různým formám útlatku od společenské diskriminace po věznění, mučení a smrt. „I dnes je jich nemálo pro Jeho jméno vydáno na smrt.“ Církev totiž kráčí stejnou cestou jako Kristus, následuje ho na křížové cestě.

Misionářské nadšení je znamením vitality našich církví. Evangelizace je primárně dílem Ducha svatého. Proto papež v poselství věřící vyzývá, aby prosili Ducha svatého, aby dal církvi větší nadšení pro její poslání. A v závěru žádá, aby „jako viditelné znamení společenství mezi církvemi nabídli, zvláště nyní v době krize, finanční pomoc, která by umožnila mladým místním církvím osvětlovat národy světlem evangelia milosrdné lásky.“

RaVať

Výročí mučedníka komunismu

Před 25 lety, 7. září 1984, zemřel v Římě kardinál Josyf Slipyj, hlava ukrajinské katolické církve. Narodil se v roce 1892, studoval filosofii ve Lvově a teologii v Innsbrucku. Byl vysvěcen na kněze v době, kdy carské Rusko okupovalo západní Ukrajinu a zajalo tehdejšího ukrajinského metropolitu. Po dalších studiích v zahraničí se v roce 1922 vrátil do Lvova, kde učil dogmatiku, a v roce 1925 se stal rektorem místního semináře. Když počátkem dvacátých let dostali Ukrajinu pod kontrolu bolševici, zahájili boj proti náboženství.

Dva měsíce po začátku války byl Slipyj vysvěcen na biskupa. 250 000 obyvatel lvovské eparchie a půl milionu obyvatel západní Ukrajiny bylo deportováno. Kněží byli odvlékáni, vězněni a vražděni. Když se v roce 1944 Sověti na Ukrajinu vrátili, poslal metropolita Slipyj delegaci do Moskvy, aby žádal o státní uznání ukrajinské katolické církve. Sověti projevili ochotu, ale za podmínky, že Slipyj uplatní svůj vliv,

aby se ukrajinští povstalci stáhli a vzdali se nároku na národní nezávislost. To Slipyj odmítl a nastalo další pronásledování. Deset biskupů, 1400 kněží a 800 řeholnic je zaplatilo životem. V roce 1945 byl zatčen i Slipyj a spolu s ním bylo uvězněno dalších 800 kněží. Dostali na výběr – buď přestoupit k pravosláví, nebo být odsouzeni.

Slipyj byl odsouzen k osmi letům nucených prací. Prošel tábory v Makklovu, Vjatce, Novosibirsku, Pečoře, Krasnojarsku, na Kamčatce, v Junisejsku, ve Vorkutě a Mordovii. Mezitím všechny katolické farnosti zabrali pravoslavní. Být katolíkem začalo být trestné.

Papež Pius XII. se snažil Ukrajinčům a jejich metropolitovi pomoci. V této souvislosti vydal dvě encykliky – *Orientalis omnes ecclesias* (1945) a *Orientalis ecclesia* (1952). Západní katolický svět se ale o Ukrajinu nestaral.

Když v roce 1953 vypršel metropolitovi trest, byl znovu odsouzen na pět let nucených prací. V roce 1958 byl odsou-

zen potřetí, v roce 1962 počtvrté. Nejhorším utrpením prošel v Intě u Komi u polárního kruhu.

V roce 1962 se KGB znovu pokusilo metropolitu zlákat: za přestup k pravosláví mu nabízelo patriarchát vši Rusi. Slipyj odmítl.

Slipyjovo propuštění vyjednal papež Jan XXIII. s Chruščovem. Když byl propuštěn, ptal se Slipyj: „Znamená mé propuštění také svobodu pro řecko-katolickou církev?“ Bylo mu slíbeno, že o této otázce bude moci jednat v Moskvě. Chtěl se také vrátit do Lvova. To mu nebylo umožněno.

Po celá léta usiloval o podporu ukrajinské katolické církve a o zastání pro pronásledované věřící. Zemřel, aniž by dosáhl svého cíle. Hlas trpících byl na Západě oslyšen a místo toho se začal požadovat dialog s ateisty. Teprve v roce 1990 vystoupila Církev z katakomb a následujícího roku se Slipyjův nástupce, kardinál Lubačivskij, vrátil do vlasti.

Kathnet

POHLED Z ŘÍMA

Pozor na prezervativy

Po mediální stránce může být návštěva v ČR stejnou katastrofou jako cesta do Afriky

Úspěch papežské pouti záleží na Benediktu XVI. jen do určité míry. Ve skutečnosti jsou rozhodující poslední týdny před cestou a způsob, jakým se česká církev, její představitelé i laičtí katolíci, každý po svém, zaangažují ve veřejné debatě o této návštěvě.

V rámci příprav na papežskou pouť jsem připravil řadu rozhovorů s Poláky žijícími v Čechách, zpravidla s polskými kněžími. Výběr jsem měl široký, a tak jsem se snažil vybrat „nejlepší“. Ty, kteří si skutečně zamilovali Čechy a zdejší církve a vynaložili velké úsilí, aby se bohemizovali. Věřte mi, jsou tací. Když jsem se ptal na problémy české církve, na to, co jim nejvíc vadí, nejčastěji poukazovali na bídu v misijní oblasti. Čeští katolíci – slyšel jsem nejednou – si zvykli na to, že jsou menšinou, že kolem nich jsou nekatolíci. Spása nevěřícího souseda je nezajímá, nebo už vůbec nespojují spásu s náboženskou příslušností.

Do misijní země, jako je Česko, Benedikt XVI. nepřijíždí jen za katolíky. A není také pravda, že nekatolíkům musí být lhostejné, co papež říká. Během loňské cesty, do rovněž již misijní Francie, se o papežových slovech diskutovalo dost vážně také mimo Církev, v médiích veskrze světských. O tom, že nekatolíci dokáží pochopit a ocenit učení Benedikta XVI. jsme slyšeli nečekaně také v minulém týdnu. Mám na mysli deklaraci 68 protestantských intelektuálů, kteří se postavili za poslední encykliku Benedikta XVI., *C Caritas in veritate*, a vyzvali k jejímu čtení. Významné na tom je, že signatáři pocházeli z takzvaných evangelikálních

společenství, tedy z nejpočetnějšího a nejdynamičtějšího proudu dnešního protestantismu, který se nezřídka staví ke katolické církvi konfrontačně a někdy jí přetahuje věřící, např. v Latinské Americe.

Papežská slova tedy mohou promlouvat k lidem mimo Církev. Cesta do České republiky k tomu může být vynikající příležitostí, ovšem pod jednou podmínkou, že se stane pozitivní mediální událostí. Bude to záležet na novinářích, na jejich solidnosti, ale také na nás, na tom, zda jim chceme pomoci a zda kvůli nedostatku mediální taktiky nezabředneme do debaty o druhořa-

dých věcech. Po mediální stránce může být návštěva v České republice stejnou katastrofou jako cesta do Afriky, kterou ovládl problém prezervativů, neopatrně pojednaný vatikánským mluvčím během tiskové konference na palubě letadla. Pro české novináře bude daleko snazší psát o katedrále, konkordátu, restitucích majetku než hledat smysl papežových slov. A budou o tom psát, a dost možná pouze o tom, pokud lidé v Církvi, hierarchové stejně jako laičtí katolíci, si už nyní, několik týdnů před cestou, neuloží naprosté mlčení na tato důležitá, leč druhořadá témata.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk

Chceme-li, aby Češi zaslechli papežova slova, nesmíme se nechat vtáhnout do mediálních diskusí o druhořadých věcech.

PAPEŽSKÁ NÁVŠTĚVA

Rozjímání o víře, naději a lásce

Duchovní příprava na papežovu návštěvu

Foto: Ondřej P. Vaněček

Odlišnost věřícího křesťana vyrůstá ze tří vlastností, kterými jsou božské ctnosti. Víra, naděje a láska jsou podstatnými znaky křesťana. Pokud se v jeho životě neuplatňují a nejsou zřejmé na jeho chování, je křesťanem jen podle jména, ale ne skutečně. *Skutečně* totiž znamená v skutku a tedy skrze *skutky*.

Víra

Vydeme-li od nejobecnějšího významu slova *víra*, pak je to přesvědčení, že něco je pravda, je to tak, jak mi to říkají druzí a jak to říkám já. Takové přesvědčení může být naprosté, tedy pevné, nebo nějak nejisté. Běžně se víra opírá o důkazy, ve vědě předložitelné, nebo o rozumné zdůvodnění opřené o logická pravidla. Věřit můžeme také na základě svědectví věrohodných lidí. Autorita takových lidí je u nás svázána s tím, že říkají pravdu a jsou rozumní. Zjistíme-li, že to, co nám řekli, pravda není, je to pro nás nepřijem-

né zjištění, protože poznáme, že jsou buďto hloupí anebo nám lžou.

Stává se, že pak už jim nevěříme nic, ani to, co pravda je. Takto ztratilo víru mnoho lidí, kteří věřili v Boha a zjistili, že jim církev, kněz nebo důvěru vzbuzující laik říkal nesmysly nebo nepravdy v jiných otázkách. Nevěrohodnost křesťanova života může být nepřekonatelnou překážkou víry pro druhé lidi.

Víra v Boha a vše, co se vymyká rozumu poznání, je ovšem jiná. Zůstává totiž vírou provždy, nelze ji vědecky ověřit, tj. není vystřídána věděním. Jednou

ovšem přejde v blažené přímé patření na Boha a v průběhu života získává oporu v okamžicích, kdy pocítíme Boží přítomnost tu v podobě zvláštní ochrany, tu ve tvaru jiné milosti. *Věřím*, ale neznamená *vím*. Důkazy Boží existence, jakkoli důmyslné, mají trhliny a jsou proto nedostatečné. Nevěřící se od věřících liší tím, že věří v něco jiného.

Víra v Boha ovšem není něco, co by od počátku do konce leželo mimo oblast rozumu. To, co věříme, je předně vnitřně logicky skloubený celek. Některé články víry byly dokonce logicky vyvozeny ze základních zjevených pravd. Mnohé, co věříme, je možno nevěřícím ukázat jako rozumné, např. některé příkazy Desatera. To, že jiné lidský rozum přesahuje, znamená, že mu to odporuje. Z toho plyne, že víru nelze vykládat, je možno ji pouze hlásat. Je možné ji dokládat tím, že život o víru opřený přináší mnoho krásného a dobrého, což svědčí o kráse a dobrotě Boží. Plyne z toho však i to, že rozum, který máme a nesmíme zahodit, nám bude častěji klást otázky o víře. Víra je vždy doprovázená pochybnostmi a nejistotou, proti kterým ji musíme sami u sebe a pro druhé hájit. Víra není vtěsnání rozumu do pouček katechismu, jeho umlčení, popření svobodné vůle a odhození svědomí a čistě osobní odpovědnosti v bezhlavé poslušnosti církevním autoritám. Víra je trvalý hovor člověka s Bohem, nejednou podobný těžkému zápolení. Připomeňme si příběhy Abraháma, Jáкова, apoštola Tomáše a jistém smyslu i zkoušku věrnosti Krista v Getsemanské zahradě.

Na druhé straně je známo, že přijetí víry přináší lidskému rozumu prospěch, protože ho při dalším poznání vede. Mnoho poznatků o člověku, společnosti, a i čistě vědeckých poznatků bylo získáno lidmi, kteří přemýšleli a báдали ve světle, které jim propůjčovala víra. Přináší např. zcela jiné otázky a jiný pohled, než jaké mají lidé ne-

PAPEŽSKÁ NÁVŠTĚVA

věřící. Skutečnosti života, malé každodenní i velké, jeví se a jsou pro věřícího člověka jiné a hlubší. Kus chleba nebo krásný strom jsou pro věřícího velkým darem Božím, pro nevěřícího samozřejmostí.

Víra mění život člověka. Projevuje se to hlavně jeho skutky, dále tichou radostí, úctou a vděčností. Jestliže často slyšíme, že věřící to mají snadné nebo lehčí, je to výrazem podivu nad vyrovnaností a trpělivostí, nad silou věřících. Ti to nemají nijak lehčí v tom smyslu, že by je nemoc méně bolela, nebo smrt drahých méně ochuzovala jejich rodinu. Staví se k tomu ale jinak. Mnoho věcí mají dokonce těžších než většina nevěřících. Jednak jsou jiní, což vede nejen k jejich různě negativnímu posuzování, odsuzování a často i pronásledování. Jednak na sebe přijímají povinnosti, které z víry plynou jako nutné důsledky. Katolicky věřící člověk totiž předně věří v Trojjediného Boha, ve vtělení Božího Syna, v jeho oběť, smrt a slavné zmrtvýchvstání a věří v Kristovo přikázání lásky k Bohu a k bližnímu a to ho zavazuje k obětavosti a vkládá na něho odpovědnost za dobro druhých.

Obsah víry, tj. v co věříme, je vyjádřen ve vyznání víry, kterým se veřejně každou neděli hlásíme k Bohu, Kristu a církvi,

kteřá je společenstvím víry. O tom všem bychom měli nyní přemýšlet a poctivě se ptát, zda opravdu věříme v jednoho jediného Boha, nebo zda mimo kostel nevěříme něčemu jinému. Měli bychom přemýšlet, v koho jsme uvěřili – v Boha, všemocného stvořitele, v zachránce a spasitele, který z lásky k nám přišel, aby nás vykoupil, v Boha-Ducha, který všechno udržuje v bytí a všechno obnovuje. Měli bychom si uvědomit, jak veliký dar je víra i jak o něj pečujeme. S bolestí bychom se měli podívat, kam spěje společnost, která Boha odmítá a uvěřila v jiná božstva, v modly nové doby. Míra sobectví, brutality a nezájmu je totiž úměrná odklonu lidí od Boha. Bezbožný svět je světem bezbožných, Boha popírajících lidí, kteří nehodlají respektovat ani jeho řád ochraňující život. Tím se nám také objasní, v čem je náš úkol a proč se říká, že příchod těch, kdo nesou Radostnou zvěst (Evangelium) je toužebně očekávaný a tak milý.

*Z publikace ČBK „Připravme se na návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v České republice“. Poustevník; České Budějovice 2009.
www.navstevapapeze.cz*

Prosba o víru

*Všemohoucí, věčný Bože!
Víme, že naše víra je často slabá
a rozkolísaná.
Odpusť nám, prosíme, že se
necháváme svést
k nepravým bůžkům a modlám
nové doby
a stáváme se manipulovanými otroky
konzumní společnosti.
Dej nám sílu tomu vzdorovat,
abychom se drželi pravých hodnot
a chránili převzácný dar víry.
Prosíme Tě, abychom s úctou
a pravidelně
četli Písmo svaté,
neboť je to Tvé nezvratné
a tvůrčí slovo,
kterým jsi nám odhalil smysl
našeho života.
Stvořil jsi celý vesmír a stvořil jsi i nás.
Patříme Ti a s radostí Ti máme sloužit.
Povzbuzuj nás, abychom konali dobro,
neboť bez skutků lásky je víra mrtvá.
Prosíme o to skrze Krista,
našeho Pána.
Amen.*

Mládež ČR prožije celý víkend se Svatým otcem

Mládež, ale nejenom mládež, z celé České republiky má jedinečnou možnost prožít celý víkend se Svatým otcem Benediktem XVI. V sobotu 26. září 2009 od 18 hodin do 21.30 bude pro všechny věkové kategorie v Brně připraven *Koncert naděje*. Po koncertě mohou mladí přespát ve vlastním stanu ve stanovém městečku, které bude v blízkosti hlavního podia. V neděli ve čtyři hodiny ráno se otevře vstup do areálu, kde bude Svatý otec sloužit mši svatou. Zde je od 6 hodin ráno připraven předprogram a příprava na setkání se Svatým otcem. V 10 hodin začne mše svatá, které bude předsedat papež Benedikt XVI. Po mši svaté bude pokračovat program na hlavním podiu. Mezi 14.–16. hod. bude vypraven speciální vlak z Brna do Staré Boleslavi. Ve staré Boleslavi bude opět možnost

přespát ve vlastním stanu ve stanovém městečku. Zde je připraven předprogram již v neděli od 20 hodin.

V pondělí se opět od 4 hodin ráno otevře celý areál. Pro mladé z celé České republiky je připraven předprogram od 6 hodin a od 9.45 se mladí znovu setkají se Svatým otcem. Po mši svaté pronese Benedikt XVI. své poselství k mladým z celé ČR.

www.biskupstvi.cz/papezvrne

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Denně SMS od papeže

Biskupství brněnské připravilo projekt nazvaný *Denně SMS od papeže*. Jednotlivci, kteří se zajímají o osobnost Benedikta XVI. a chtějí se připravit a „naladit“ na jeho návštěvu v ČR, mohou každý den dostat jednu myšlenku Svatého otce prostřednictvím SMS, a to od 5. do 25. září 2009 včetně.

Myšlenky Benedikta XVI. jsou vybírány z jeho tří encyklik: *Deus caritas est (Bůh je láska)*, *Spe salvi (O křesťanské naději)* a *Caritas in veritate (Láska v pravdě)*. Jejich přesnou citaci si mohou odběratelé SMS zpráv v následujících dnech zpětně zjistit na webových stránkách (vizte níže).

Většina citátů je vybírána tak, aby mohly posloužit jako inspirace k přemýšlení i těm, kdo se k víře nehlásí.

www.biskupstvi.cz/papezvrne

ROZHOVOR

Fabrice Hadjadj

Foto: Wikimedia Commons

Pouze lodka magisteria proplouvá bouřemi dějin

říká Fabrice Hadjadj, katolický filosof a židovský konvertita

Katolický filosof a spisovatel Fabrice Hadjadj se poprvé vypravil do Itálie, aby 27. srpna vystoupil na mítinku organizovaném hnutím *Comunione e liberazione* v Rimini s příspěvkem nazvaným *Obrazy rozumu*.

Přinášíme vám rozhovor, který poskytl italskému katolickému deníku *Avvenire*.

„Žid původem, Arab jménem, katolík volbou,“ tak francouzský filozof Alain Finkielkraut prezentoval Fabrice Hadjadje při jedné debatě v Paříži. Mladý mnohostranný myslitel, který se narodil v roce 1971, je autorem divadelních her, filozofem a spisovatelem a už několik let docentem teologie v Tolonu a velmi si ho cenní znalec středověké filosofie Rémi Brague.

Do knihkupectví ve Francii v těchto dnech přišlo poslední dílo Fabrice Hadjadje *La fois des démons ou athésisme dépassé*. Už titul knihy *Víra v demony neboli překonaný ateismus* lapidárně vyjadřuje obsah díla. Je to důkladná reflexe o jevu uctívání satana a o radikálnosti křesťanské víry. Některá jeho díla – *La profondeur du sexe* (jedná se o křesťanský výklad sexu, koncem srpna vyšel italský

překlad s titulem *Mystika těla, Hlubiny pohlaví*) – ve Francii vyvolala velké kulturní debaty, jako třeba jeho další dílo *Réussir sa mort*, česky trochu volněji: *Aby se mi podařilo dobře umřít*. Autor v něm pranýřuje, jak současná kultura vytěšňuje z vědomí lidí smrt, která je vždy vyvrcholením dosavadního života.

„Noví ateisté“ jako Michel Onfray dělají velký povyk, aby na sebe upoutali pozornost. Jak se díváte na tento jev?

Jen kdyby měl Onfray argumenty, ale dělat ateologii (on ukradl tento termín George Bataileovi, který o tom věděl mnohem víc) znamená vědomě ignorovat teologické dědictví. Jsem náramně

ROZHOVOR

nakloněn těmto novým ateistům, jestliže přijmou veřejnou diskusi. Jejich vášnivost je lepší než lhostejnost. Ta totiž dokazuje, že mají co do činění s něčím živým. Ostatně katolický požadavek je „nepřípustný: Bůh který žádá vaše srdce, který chce vést celé lidstvo, který nabízí milosrdenství nejhoršímu zločinci (jestliže se kaje), toto všechno ve světovém výhledu, prostě děsí“.

Jaké jsou další důvody vaší sympatie k „novým ateistům“?

Sám rozum: my věříme, že Bůh je autorem rozumu i víry. Víme, že si nemohou protřečít a že žádný údaj vědy se neprotiví trvalým způsobem křesťanskému učení. My máme zájem na rozumné diskusi: „Budte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje,“ (1 Petr 3,15) říká apoštol Petr. Jedno poslední zdůvodnění. To nejhorší nepochází od ateismu nebo od zhýralosti, nýbrž od té chvíle, kdy sám satan není tělesný a má víru. Rány ateistů míří na modloslužbu a na fundamentalismus. Naším úkolem je ukazovat, že teologální víra (teologální znamená božský, pocházející přímo od Boha – pozn. redakce) je pravá tehdy, když se staví na odpor fundamentalismu. Když se člověk spokojí se svou krátkozrakostí, také ateismus se stane idolatrií.

V Rimini budete mluvit o „obrazech rozumu“. Proč jsou to především katolíci, kteří dnes – Benedikt XVI. docet – brání rozum?

Především je nutno věřit v rozum. A potom připustit, že poslední schopnost rozumu spočívá ve víře, jak to opakoval svým mladým don Giussani. Aristoteles říkal: „Aby se člověk něčemu naučil, musí především věřit.“ Ničemu se nemohu naučit, jestliže nedůvěřuji autoritě svého učitele ani moci rozumu a radosti z pravdy. Základem každého vědeckého procesu je akt důvěry. Žádný vědec nedokazuje jako nové, co jeho předchůdci už dokázali. Musí vycházet z jejich výsledků, bez nichž by věda chřadla. Nadto rozum neexistuje pouze pro prospěchářské starosti. Jeho velikost je především kontemplativní. Raduje se, když vidí věci tak, jak jsou. Vezměte si dítě: to ukazuje mnohem

Fabrice Hadjadji se svými studenty

Foto: archiv Fabrice Hadjadji

...lodka magisteria proplula bouřemi staletí. Ba dokonce obohacuje svůj náklad organickým růstem, totiž tím, že vyjadřuje jasněji počáteční poklad víry. Kromě toho, ta křesťanská, je vtělený rozum. Pravda je především svobodná Osoba, která mi nepatří: to zabraňuje jakékoliv ideologii, jakémukoliv zabavení pravdy pro soukromé účely.

lépe, co je rozum, než univerzitní profesor, stále zabořený do akademických cvičení. Dítě se prostě ptá: A toto, co to je? Proč to existuje? – Rozum se projevuje v tomto údivu. Hledá příčinu, zvláště tu původní, prvotní, a také smysl existence. Očekává zjevení a vidění celé pravdy. Kvůli tomu musí být rozum pozorný k údajům víry, která si dělá nárok, že mu poskytne toto zjevení.

Vy jste se, pane docente, obrátil na katolickou víru jako dospělý. Co je ve víře nejvíce rozumné?

Sám Bůh. To, co nazýváme Slovo, což to není Logos, který se stal tělem? Účelový racionalismus tím, že redukoval inteligenci na kalkulační přístroj, nám brání

hledět na rozum v celé jeho úchvatnosti. A přece je neuvěřitelná: rozum, který nám umožňuje chápat řád vesmíru, je onen prostředek, jímž se mi vesmír jeví jako ozvěna Slova. To uznával už Einstein: „Jedna věc je nepochopitelná, že vesmír je pochopitelný.“ Je to tajemství, že my můžeme pochopit svět. Je to tajemství bratrství mezi naší inteligencí a věcmi, to bratrství je možné, protože máme jednoho společného Otce. Světlo našeho rozumu a pochopitelnost věcí pocházejí z jednoho a téhož Světla.

Co vás nejvíce upoutalo na křesťanství?

Krajně logická jasnost katolického učení. Jestliže různé filozofie se nepřestávají střetávat a školy myšlení se jedna po druhé hrouť, lodka magisteria proplula bouřemi staletí. Ba dokonce obohacuje svůj náklad organickým růstem, totiž tím, že vyjadřuje jasněji počáteční poklad víry. Kromě toho, ta křesťanská je vtělený rozum. Pravda je především svobodná Osoba, která mi nepatří: to zabraňuje jakékoliv ideologii, jakémukoliv zabavení pravdy pro soukromé účely. Racionálnost katolické víry není věcí elit, není omezená na životní věk; odpovídá na mé dětské sny i na mé požadavky dospělého člověka.

Z deníku *Avvenire*
přeložil P. Josef Koláček SJ
www.radiovaticana.cz

ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI

Gender – pohled z druhé strany

Reakce na článek Matyáše Zrna v RC Monitoru 12/2009

Obsáhlé pojdenání Matyáše Zrna o ideologii tzv. genderu ve 12. čísle RC Monitoru vyvolalo četné ohlasy. Květa Pohlhammer Lauterbachová ze Sdružení žen KDU-ČSL nám jako odpověď na Zrnův příspěvek zaslala následující text.

Angažuji ve Sdružení žen při KDU-ČSL a nemyslím si, že bych patřila k těm, které jen tak někomu sednou na lep. Přestože zastávám poměrně konzervativní názory, nedá mi, abych nereagovala na článek Matyáše Zrna, který je podle mého názoru zjednodušujícím, emotivním, a místy i cynickým pohledem na problematiku rovnoprávnosti mužů a žen. Mrzí mne, že se ani v nejmenším nepokouší zabývat se skutečnými příčinami nespokojenosti žen, neochotou uzavírat sňatky, rozpadem rodin a ztrátou sociální soudržnosti a citlivosti v České republice.

Svalovat veškerou vinu na feministky a gender-aktivistky je tím nejjedno-

dušším řešením celého, velmi složitého a historicky podmíněného procesu. Dovolila bych si podotknout, že jsem nedávno přeložila z němčiny knihu *Princip Eva*, který hodnotí kriticky feminismus pohledem ženy mé generace. Bohužel, původní zájemce – Knižní klub – knihu, která byla v Německu z hlediska počtu prodaných výtisků velmi úspěšná, nevydal. Možná právě kvůli názorům, které nejsou v souladu s oním hlavním proudem. Německá katolická církev vyzdvihuje autorku Evu Hermannovou do nebes, média ji naopak zatracují. A obdobně rozpolcené názory na úlohu ženy ve společnosti panují v Česku. Polo-

vina mužů by přivítala hospodyně doma (ovšem bez náležitých závazků a právní odpovědnosti vůči ní), druhá polovina si přeje geniální „manažerku“, která se postará o domácí kasu i rodinné zázemí a pomůže nést těžké břemeno živitele. Vzpomínám si na paní v předdůchodovém věku, která zde v pohraničí přišla o práci, a muž jí po pětatřiceti letech manželství a dvou vychovaných synech sdělil, že „on ji přece nebude živit“. Přitom se tak hrdě hlásil vždy ke svému katolictví. Ta paní to vzala také rázně, rozvedla se s ním. Smutná historie, že?

Nelze se proto divit, že se ženy chytají jakékoli příležitosti, jak z těchto chmurných vyhlídek ven. I když se často stanou v dobré víře předmětem manipulace a zneužívání. Tak se buď pod pláštíkem „seberealizace“, nebo jenom z důvodů nutnosti zajištění prosté existence svých

ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI

dětí a sebe samých ocitají ve zběsilém kolotoči, který je vede na pokraj totálního vyčerpání.

Zkusme se však podívat na věc bez emocí.

Socka nebo příživnice

První otázka, která padne při seznamování s někým nebo při představování, je: „A kde pracujete?“ Říct, že mám pět dětí, starám se o muže a rodinu, mne zařadí dnes do kategorie „socka“. Dříve za socialismu do kategorie „příživnice“. Prostě tak to je.

Ano, jenom práce – ta placená, vykonávaná mimo domov – je považována za žádoucí, přispívající k růstu HDP a daní do státního rozpočtu. Svět práce dnes prochází rozsáhlými strukturálními změnami, organizace práce je v plné míře podřízena mužskému pohledu na svět, soutěživosti hnané do krajnosti, nenasytnosti po penězích a touze po moci a vůbec nebere v úvahu rozličnou životní realitu žen, případně i mužů, kteří se chtějí podílet na výchově svých dětí, pomoci starým rodičům či angažování v občanském sektoru či církvích.

Existuje však i jiná, než námezdní placená práce. Mnoho společensky nepostradatelné práce leží převážně na bedrech žen: výchova dětí, péče o domácnost, péče o staré rodiče. Nasazení žen v rodině a neplacená práce pro druhé se ale stala důvodem narůstající chudoby žen. Po všech stránkách na to doplácí zejména matky více dětí, které nestihnou odpracovat si stále se zvyšující počet let na penzi. Když se pak ještě stane, že je po mnoha letech manželství opustí jejich životní partneři (viz naši příkladní politici), mají na chudobu zaděláno.

Není těžké finančně ohodnotit pracovní výkon rodičů související se zabezpečením fungování rodiny a výchovou dětí. Po více než třiceti letech zkušeností, třech dětech, při uplatnění vši techniky v domácnosti a manažerské organizaci své vlastní domácnosti jsem ohodnotila objem práce související s rodinou na 28 hodin týdně. Největší díl práce připadá samozřejmě na sobotu, případně neděli. Vyjádřeno v korunách při mzdě pouze 100 Kč

na hodinu, představuje tato částka za 30 let 4 704 000 korun. I kdyby se tato částka zredukovala na polovinu, poněvadž uklízet kolem sebe, prát si a vařit by bylo potřeba i bez dětí, ušetřil by si rodič minimálně 2 350 000 korun na důchod, kdyby se věnoval výdělečné práci mimo domov. Pokud bych věnovala tento čas jako vysokoškolačka práci, která mi přinese „jenom“ 200 Kč za hodinu, půjdu do důchodu s naspořenými téměř 5 miliony. A protože to se po nás právě nyní chce: „Na důchod si musí každý naspořit“, kdo přesvědčí vzdělané ženy, hlavně vysokoškolačky, aby měly více dětí a dobrovolně se vrhly do pastí a rizika chudoby?

Organizace práce je v plné míře podřízena mužskému pohledu na svět, soutěživosti hnané do krajnosti, nenasytnosti po penězích a touze po moci a vůbec nebere v úvahu rozličnou životní realitu žen, případně i mužů, kteří se chtějí podílet na výchově svých dětí, pomoci starým rodičům či angažování v občanském sektoru či církvích.

Kde jsou ti muži, živitelé rodin? Bude dost práce pro všechny?

Nové formy práce, tzv. práce přes agentury („nelízu si jenom auto, ale i zaměstnanec“), atypické pracovní smlouvy na zkrácenou dobu nebo na dobu určitou, sjednanou jen na určitý výkon do doby dokončení akce (dnes populární projektové řízení), externalizace nákladů směrem k pracovníkům, kteří jsou tlačeni k práci na živnostenský list, odčerpávání víkendového volna zaměstnanců na povinná školení a různé teambuildingové akce – to není svět práce, který by si přály ženy. A právě ony jsou jejími prvními oběťmi. Na jedné straně přibývá v důsledku populární „flexibilizace práce“ lidí, které jejich práce neživí. A ženy jsou právě v důsledku svých rodinných povinností ty, které se i při vyšší kvalifikaci dostanou do nízkopříjmových kategorií jako první. Na druhé straně: narůstající počet *working poor*

– tedy pracujících chudých – připadá na stále větší počet mužů.

Poválečnou poptávku po pracovní síle nahradily u nás ženy. Na Západě jen částečně, na nádenickou práci byli nasazeni „gastarbeitři“. To umožnilo a dále umožňuje snižovat hodnotu pracovní síly, takže se zajištění oné prosté reprodukce pracovní síly (kterou by měla zajišťovat z hlediska křesťanské etiky nutná rodinná mzda) stává v bohaté západní společnosti problémem. Zájem přijmout na sebe břemeno doživotního živitele klesá ruku v ruce se snižováním schopnosti většiny mužů postarat se o rodinu. Výsledky jsou alarmující: 38,6 % dětí narozených svobodným matkám v roce 2008. Děti uštvaných matek, které budou nejen sociálně vyloučenými, ale i dětmi vyrostlými na ulici a bez lásky. Takové matky budou vždy snadnou a levnou kořistí bezohledných zaměstnavatelů.

Komu vyhovuje „Lisabon“

Komu vlastně jde na ruku EU se svou Lisabonskou strategií? Feministkám? Na hlavu postavený „gender poutač“ u Kamenného Újezdu: Přijmeme ženy do provozu. Ne pracovníky a pracovnice, ale ženy. Proč asi? Prostě vyjdou levněji. Čím více zaměstnaných žen, tím méně práce pro muže. Stát bude z našich daní financovat jesle a školky – čím méně času pro naše děti, tím lépe. A pokud možno i školka na výkon: vzdělávací zařízení odmalička. Vyrábět nové efektivní stroje bez duše. Čínská konkurence nám dýchá na záda. A pro ekonomiku jsou „single spotřebitelé“ zajímavější. To je „zeitgeist“ – duch doby. Feministky se mu hodí pouze do krámu.

Proč česká církev neosloví Zachea?

Čtyři roky trvala práce Rakouské eku-
menické rady církví vydané pod názvem „Sozialwort“. Vydalo ji společně čtrnáct církví východní a západní tradice působících v této zemi a pokusilo se v něm objektivně analyzovat současné problémy, pojmenovat příčiny krize společnosti, ale definovat úkoly, které si církve ukládají v oblasti sociální spravedlnosti. Hovoří o křesťanské odpovědnosti,

ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI

vzdělání, médiích, sociální soudržnosti, práci, hospodářství, Evropě a regionech, atd. Je to inspirativní ukázka, jak se církve může angažovat, aniž by vedla nenávistnou kampaň, kritizovala. Možná, že za dveřmi čekají zástupy nešťastných mužů a žen, kteří potřebují jen pochopit, kdo je štve proti sobě.

U nás odpadky vynáší manžel

V civilizovaných zemích, kde se předpokládá, že žena může být doma a věnovat se rodině, platí, že pokud je živitelem rodiny muž, povinností ženy je plně nasazení v domácnosti pro rodinu. Pokud by došlo k rozvodu (a zjišťuje se míra zavinení), má žena právo na výživné a na podíl z manželova důchodu. Pokud však žena pracuje a je spoluživitelkou rodiny, je ukotvená povinnost se o práci související s vedením domácnosti a výchovou

děti dělit. Je ponechán prostor pro dohodu. Stát pouze deklaruje zájem naplňovat literu spravedlnosti.

Ženy budou muset bránit více právo na život a rodinu

Hrubé vykořisťování žen v České republice a absence aktivní prorodinné politiky státu, žádný zřetel na potřeby ontogeneze mladé generace, to je časovaná bomba. Stačí se podívat do škol. To, zda má být více kadeřníků, mužů ošetřovatelů, či učitelů v mateřských školách, je naprosto podružná záležitost. Je potřeba vidět důvody nespokojenosti ženské populace a její strach o budoucnost mladé generace. Znepokojuje mne, že je v naší zemi dvojnásobek sebevražd než například u našich jižních sousedů. Koho to však zajímá? Přeplněné psychiatrické ambulance a pedagogicko-psychologické

poradny, prázdné domovy. Tak vypadá současná česká realita po 20 letech budování svobodné kapitalistické společnosti. A zdá se, že bude hůř. Ono GENDER je snadno zneužitelné. Co nám v Čechách zoufale chybí, je právě rozpracování sociální nauky Církve a papežských encyklik do reálné praktické politiky.

Upřímně bych si přála, aby bylo toto tématu i v Monitoru věnováno více prostoru.

Květa Pohlhammer Lauterbachová

Květa Pohlhammer Lauterbachová

Co nám v Čechách zoufale chybí, je právě rozpracování sociální nauky Církve a papežských encyklik do reálné praktické politiky.

Matyáš Zrno reaguje na článek Květy Pohlhammer Lauterbachové

Článek paní Květy Pohlhammer Lauterbachové je zajímavým a podnětným příspěvkem do diskuse. Byl by ale ještě lepší bez prvního odstavce. Vyčítat mi totiž, že jsem příliš cynický, zjednodušující a co všechno z toho, co by tam podle autorky mělo být, tam nebylo, je zcela zbytečné.

Předně, já jsem se ve svém článku nezabýval rovností žen a mužů. Popisoval jsem, jaké nebezpečí představuje genderová ideologie. To je dost velký rozdíl. Pak ovšem nemá moc smysl vyčítat mi, čemu všemu jsem se nevěnoval. Vždyť jsme jenom rádi, když nám někdo – jako nyní paní Pohlhammer Lauterbachová – pošle pěkný článek, kde téma doplní a nabídne svůj pohled na situaci.

Dále, můj text byl možná mírně cynický (co také člověku zbývá), rozhodně však ne zjednodušující. Byl solidně podepřen ověřenými fakty. Ujišťuji vás, že jsem s feministickou scénou v poměrně častém kontaktu. Co je to *gender*, jsem vysvětlil poměrně jasně a podepřel i církevními dokumenty. Pokud se členky ve Sdružení žen KDU-ČSL chtějí s genderovými ideologiemi setkávat (jako třeba s Lindou Sokačovou z Gender Studies

– dříve předsedkyní anarchofemistické skupiny 8. března, sledované BIS), je to jejich věc. Já oči před realitou oči nezavírám, i když jsem pak obviňován z toho, že maluji čerta na zeď. To se poslům špatných zpráv stává. Chodím na vládní výbor pro sexuální menšiny a vím velmi dobře, co gender a homosexuální organizace ruku v ruce s úřadem ministra Kocába připravují.

Jinak ujišťuji paní Pohlhammer Lauterbachovou, že se o větší společenské ohodnocení práce ženy v domácnosti snaží na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR hodně lidí, a to navzdory zuřivému odporu lidí, které si Sdružení žen KDU-ČSL zve na setkání. Ať už jde o Lindu Sokačovou nebo Michaelu Marksovou-Tominovou. My se totiž

Matyáš Zrno

Chodím na vládní výbor pro sexuální menšiny a vím velmi dobře, co gender a homosexuální organizace ruku v ruce s úřadem ministra Kocába připravují.

snažíme, aby dosavadní neplacená práce v domácnosti byla vzhledem ke svému přínosu pro společnost ohodnocena stejně jako standardní zaměstnání (právě třeba při výpočtu důchodů). Narážíme u nás i v EU na jednotnou frontu pokrokových žen, pro které je setrvání s dětmi v domácnosti symbolem mužské dominance a jedinou společensky akceptovatelnou činností je pro ženy co nejrychlejší nástup do práce, kariéra a děti do jeslí. A ujišťuji, že je velmi, velmi tvrdé a nepříjemné obhajovat naše principy rodinné politiky tváří v tvář takřka jednotné frontě ostatních členských států. A není pravda, že u nás zcela chybí aktivní prorodinná politika. Ano, mnoho je třeba udělat. Ale rodičovská dovolená je u nás nejdělsí v Evropě. Například v Belgii trvá jen tři měsíce. Pak nedostanete ani korunu. Ale můžete samozřejmě dát dítě do státem podporovaných jeslí...Touto cestou my nejdeme a znovu opakují, že je to za značnou politickou cenu, za cenu tvrdé kritiky z Evropské komise a Evropského parlamentu.

Na závěr upřímně gratuluji k přeložení *Principu Eva*, je to kniha, která si rozhodně zaslouží české vydání.

Matyáš Zrno

DOPIS

Česká média v RC Monitoru [RCM 11/2009]

Jsem pravidelným čtenářem RC Monitoru, a to ze dvou důvodů. Za prvé si v něm mohu přečíst texty, které se týkají mojí katolické víry a přitom se v našich médiích nevyskytují. Za druhé RC Monitor přináší zprávy a komentáře týkající se základních morálních témat současného světa, která – pokud jsou vůbec médií traktována – pak zcela deformovane. Jinými slovy – považuji RC Monitor za zdroj pravdy zamlčované sdělovacími prostředky.

A právě z tohoto důvodu bylo pro mne obzvláště bolestivé číst komentář *Více demokracie pro Evropu!* v 12. čísle Monitoru. Tento komentář bohužel opakoval nepravdy a nesmysly o Evropské unii, kterými hlavní česká média neustále zaplavují veřejný prostor. Moje dlouholetá zkušenost s těmito médii mi znemožňuje prohlásit, že tyto dezinformace jsou vědomé. Skutečnost je horší – téměř bez výjimky jsou projevem lenosti a hlouposti žurnalistů.

Setkat se s těmito nesmysly v RC Monitoru je ale rána dýkou do zad!

V komentáři se tvrdí: „Evropský parlament nenavrhuje ani neschvaluje zákony; výkonné složky EU se mu nemusejí zodpovídat.“

Jaká je pravda? Evropský parlament skutečně nenavrhuje „evropské zákony“, tj. směrnice nebo nařízení EU. Toto právo nemají ani členské státy EU. Od založení EU v roce 1958, tehdy v podobě Evropského hospodářského společenství, příslušelo toto právo pouze Evropské komisi. Nicméně Evropský parlament může ve většině případů návrh „zákona“ svými pozměňovacími návrhy zcela změnit a bez jeho souhlasu nemůže ani Rada EU – tj. shromáždění ministrů členských zemí – ani EK žádný zákon prosadit. Pravomoci EP se od prvních přímých voleb v roce 1979 neustále zvyšovaly. A s každým nárůstem jeho pravomocí klesala účast voličů ve volbách do něj! V letošních volbách činila 43 % oproti 63 % při prvních volbách v r. 1979. Klesající účast ve volbách proto vůbec nesouvisí s pravomocemi EP. Je naopak výpovědí o úpadku společenské odpovědnosti voličů

samotných. A pokud vstoupí v platnost Lisabonská smlouva, pak se pravomoci Evropského parlamentu opět rozšíří a tzv. „demokratický deficit“ se sníží téměř k nule! Není proto divu, že některé kruhy dělají všechno možné proti tomu, aby Lisabonská smlouva (která má mimochodem jenom poloviční počet paragrafů než český občanský zákoník) vstoupila v platnost. Ztratí tím poslední příležitost ke lživým kampaním o nedemokratičnosti EU. Mimochodem – kolik si myslíte, že činí volební účast při volbách do Sněmovny reprezentantů Kongresu USA? V roce 2006 to bylo 37 %. A do Senátu Kongresu stejný rok to bylo 29,5 procenta.

Výrok „výkonné složky EU se mu nemusejí zodpovídat“ je další nepravda. Evropský parlament může, kdykoliv se mu zachce, vyslovit Evropské komisi nedůvěru a odvolat ji – viz čl. 201 Smlouvy o EU.

A úplnou tragédií je pak nářek v komentáři, že „příkladem unijní nedemokracie byla kauza italského politika Rocca Butiglioneho, který nebyl přijat jako evropský komisař jen proto, že při ‚pohovoru‘ zopakoval křesťanské stanovisko k definici manželství“. Toto je příklad dezinformace, za kterou by se nemusela stydět ani KGB! Všimněte si, že se neříká, o jaký „pohovor“ se jednalo. Z celého tónu komentáře jakoby vyplývalo, že to byl pohovor před nějakým inkvizičním tribunálem nikým nevolených „bruselských byrokratů“. Ve skutečnosti

to byl pohovor v Evropském parlamentu a Butiglione mu kladli otázky poslanci! Právě demokraticky zvolení poslanci EP zabránili tomu, aby Butiglione byl jmenován členem Evropské komise. Většina demokraticky – ano demokraticky – zvolených poslanců EP dala najevo, že pokud bude Butiglione členem EK, takové EK nevysloví důvěru. Pod tímto tlakem demokraticky zvoleného EP Itálie svého kandidáta stáhla.

Takže shrnuto – v době, kdy stačí dvě tři kliknutí na počítači ke zjištění pravdy, se v RC Monitoru objevuje zcela obhlubná dezinformace o EU jakoby vystřížená z hlavních českých médií.

Mají-li křesťané něčeho v dnešní Evropě dosáhnout, pak si musejí nalít čistého vína pravdy. Bědný stav Evropy není způsoben nedostatkem demokracie, ale bědným stavem samotného démosu, tj. lidu. Přestaňme už vinit za špatný stav společnosti instituce nebo politiky! Začněme konečně přisuzovat vinu tam, kam patří – voličům, kteří ty politiky volí nebo volby ignorují. Zamysleme se proto, jak lépe kázat evangelium lidem. To je náš hlavní úkol. Opakování blábolů českých médií o nedemokratičnosti institucí EU je bohužel krokem stranou podle Járy da Cimrmana. Mohu jen doufat, že si tohoto vydání RC Monitoru nevšimne nikdo z nekatolického světa, neboť – pokud by se jednalo o informovaného člověka – musel by se „pohoršit“ a zlomit nad námi katolíky hůl s povzdechem „zase další obskuranti“. Když se ale sůl zkaží...

Pavel Bratinka

Obchod se suvenýry v Bruselu

Foto: Ondřej P. Vaněček

ROK KNĚŽÍ

Kněží Nové smlouvy

Některé úkoly vyplývají z kněžství svátostného, jiné z kněžství společného

Při slavení Mše svaté je zpřítomňována jediná a neopakovatelná oběť Kristova. Kde je oběť, tam musí být i kněz (ten, kdo oběť přináší). Teologie však mluví o různých formách a stupních kněžství. Naším úkolem je zamyslet se nad tím, jak každé z nich působí při slavení eucharistické oběti.

Kdo je knězem?

Rozdíl mezi kněžstvím Starého a Nového zákona se dá po vzoru listu Židům vyjádřit jednoduchým způsobem: starozákonní oběti se opakovaly, novozákonní oběť je jediná. Je paradoxní, že navzdory tomu je teologie i praktická realizace novozákonního kněžství mnohem složitější než starozákonního.

Jedinou obětí Nového zákona je Kristova oběť na kříži. On je jediný a pravý Velekněz. Veškeré kněžství lidí je od něj tudíž odvozeno a je účastí na kněžství Kristově. Každý kněžský úkon (tzn. úkon oběti) je v prvé řadě činnost Krista, ať už je to eucharistie, modlitba nebo každodenní sebeobětování ve službě druhým.

Kristus je nerozlučně spojen se svou Církví, je její hlavou a ona je jeho tělem. Toto tajemství jednoty Krista se svou Církví nazývali církevní otcové *Christus totus* (dosl. celý Kristus, tzn. Kristus se svou Církví). Liturgie je proto dílem Krista i Církve (*Christus totus*), jak učí poslední koncil i katechismus.

„Kristus je pramenem každého kněžství: kněz Starého zákona byl jeho předobrazem, a kněz Nového zákona jedná v jeho osobě.“ Kristovo kněžství je v Církvi zpřítomňováno dvojím způsobem: jako společné (všeobecné) kněžství věřících, které vyplývá ze křtu, a jako kněžství svátostné čili služebné. Ve známé větě konstituce *Lumen gentium* se

říká, že kněžství všeobecné a svátostné se liší „ne pouze stupněm, ale podstatně“. Jinými slovy se jedná o dva rozdílné způsoby účasti na Kristově kněžství, nikoliv o menší či větší míru účasti. O míře lze mluvit pouze v kontextu kněžství služebného, kde rozlišujeme biskupské a kněžské svěcení. Všeobecné kněžství se uskutečňuje v rozvoji křestní milosti a v životě podle Ducha, služebné kněžství slouží všeobecnému, je zaměřeno na rozvoj křestní milosti všech křesťanů. Je tedy Kristovým prostředkem k budování a vedení Církve.

Uplatňování kněžství svátostného

Jednotlivé způsoby přinášení oběti Bohu, o kterých jsme se již zmínili (eucharistie, modlitba, chvála, křesťanský život), je třeba rozlišovat, ale nikoli oddělovat. Všechny se totiž sbíhají v centrálním bodě, kterým je oběť Kristova. Ta je svátostně a liturgicky zpřítomňována při slavení mše svaté. Liturgii tedy slaví celé společenství, protože celé společenství Církve je kněžské (srv. KKC 1546). Nejsou zde slavící a přihlízející. Liturgické úkony přísluší celému tělu Církve. Jednotlivých údů se však týkají různým způsobem (srv. KKC 1140).

Zvláštní místo mají při slavení eucharistie posvěcení služebníci, tedy kněz nebo biskup. Jsou „ikonou Krista“ a konají „v osobě Krista Hlavy církve“ (srv. KKC 1142). Svátostné kněžství je určeno především pro tuto svátostnou službu. Kněz nezastupuje pouze společenství před Bohem, ale je povolán k zastupování Krista před lidem. Bez něj slavení eucharistie není možné. Bylo by tedy omylem domnívat se, že se mše svatá obejde bez vysvěceného kněze a že k jejímu slavení postačuje kněžství společné.

Omylem je však také představa kněze jako jediného liturga, kterému shromáždění věřící pouze pasivně přihlížejí. „Celé shromáždění je liturgem,“ říká katechismus (KKC 1144). Proto církevní

ROK KNĚŽÍ

dokumenty vybízejí ke slavení mše svaté ve společenství Církve a nikoli „jakoby soukromě“. Pokyny k římskému misálu (IGMR) říkají, že k takovému slavení bez účasti lidu by kněz měl mít spravedlivý a rozumný důvod. Nejedná se pouze o jakousi módní vlnu nebo teologický trend. Církev učí, že liturgické obřady vyžadují společné slavení svou povahou. Potřeba společného slavení tedy vyplývá ze samotné podstaty věci. Jakoby soukromé slavení samozřejmě možné je a bezpochyby má svou hodnotu, (protože Kristovu obětí podává vždy celá Církev, i když rukama „soukromníka“), nicméně ideálem není.

Řekli jsme, že biskup nebo kněz Krista zastupuje. To však neznamená, že Kristus posílá jen svého delegáta, a sám není přítomen. Onomu zastupování je třeba rozumět právě ve smyslu zpřítomňování a zviditelňování. Kristus neviditelně předsedá každé eucharistické oběti. Je přítomen v mešní oběti, v osobě sloužícího kněze, pod eucharistickými způsoby, ve svém slově, ve shromáždění věřících. Na slavení se podílí všechen lid, každý svým vlastním způsobem. Ono „každý svým vlastním způsobem“ je velmi důležité. Katechismus říká, že liturgii slaví shromáždění pokřtěných, které je však strukturováno a jsou mu rozděleny různé úkoly. Některé tyto úkoly vyplývají z kněžství svátostného, jiné z kněžství společného.

Kněžství společné

Pro slavení mše svaté je tedy nezbytně třeba vysvěceného kněze. Služebné kněžství totiž zpřítomňuje Krista a Církev nezastupitelným způsobem (srv. KKC 1553). Jak je to s uplatňováním společného kněžství při slavení mše svaté? Přináší celé společenství také nejsvětější obětí? Zde je třeba dávat velký pozor, abychom se nedostali k protestantskému chápání Večeře Páně, které připisuje každému věřícímu podstatně rovnocenné postavení. Podle obvyklého protestantského chápání je Kristus zvláštním způsobem přítomen díky kněžství společnému, které plně dostačuje. Katolická nauka naproti tomu zdůrazňuje reálnou přítomnost Krista pod eucharistickými způsoby, která nastává jen díky kněž-

ství svátostnému. Pokud máme na paměti tyto skutečnosti, můžeme se zabývat úlohou společného kněžství při mši svaté. Koncil učí, že věřící mají přinášet neposkvrněný obětní dar nejen rukama kněze, ale i spolu s ním a tím se mají učit obětovat sami sebe. Někteří křesťané takovou spoluúčast považují za nedostatečnou a chtějí odstranit jakoby nadřazené kněžství svátostné. Zapomínají ovšem na Kristova slova, že kdo chce být mezi vámi nejvyšší, ať je služebníkem všech. (Mt 20,26) Kněžství svátostné je v tomto smyslu vyšší, neboť má sloužit kněžství společnému. Správným postojem k faktu, že každý z nás se aktivně účastní přinášení oběti, by měla být spíše vděčnost a pokorné vědomí vlastní nedostatečnosti a odpovědnosti.

Liturgické služby

Zbývá zmínit se o určitých liturgických službách, které ze společného kněžství vyplývají. Koncil i katechismus jmenují příslušující, lektory, komentátory a chrámový sbor (SC 29; KKC 1143). Zde je dobré poznamenat, že zatímco kněžství svátostné je vyhrazeno mužům, kněžství společné vyplývá ze křtu a je tedy skutečně všeobecné. Služby vyplývající z kněžství společného jsou tedy přístupné všem pokřtěným. V diskusi o ministrantkách je proto možné diskutovat o pastorační vhodnosti apod., ale nelze tvrdit, že jsou tyto služby ženám nepřístupné.

Jestliže bylo řečeno, že kněžství svátostné má sloužit kněžství všeobecnému, zde vidíme, že je tomu i naopak. Jako Kristus byl služebníkem Hospodinovým (*ebed JHVH*, jak říká už Izaiáš) i služebníkem lidí (srv. Mt 20,28), tak i křesťané mají sloužit Bohu i sobě navzájem.

Tomáš Machula

Převzato z časopisu *Amen* 6/1999

Doporučená literatura:

List Židům;

*Katechismus katolické církve (KKC);
Konstituce Druhého vatikánského koncilu o liturgii Sacrosanctum concilium (SC);
Všeobecné pokyny k Římskému misálu (IGMR).*

*SC a IGMR lze nalézt v publikaci
„Dokumenty liturgické obnovy“,
MCM, Olomouc, 1994.*

Papež neodstraňuje koncilové změny

Kardinál Tarcisio Bertone popřel mediální pověsti, podle nichž papež hodlá postupně odstraňovat změny zavedené 2. Vatikánským koncilem. Kardinál to řekl v rozhovoru pro *Osservatore Romano*.

Kardinál Bertone připomněl, že papež byl jedním z protagonistů koncilu; jmenoval některá ustanovení koncilu, jež papež vytrvale a promyšleně prosazuje. Uvedl např. vztah s pravoslávím a východními církvemi i dialog s judaismem a islámem. Vyzdvihl také bratrský vztah k biskupům a jeho angažmá na biskupských synodách.

Papež se soustřeďuje na Ježíše jako zdroj Božího slova a srdce života Církve, řekl Bertone. Proto také nyní pracuje na druhém dílu svého *Ježíše z Nazareta*.

„V kurii jmenoval 70 nových hlav diakasterií a chystá se ohlásit důležitá jmenování, jimiž budou reprezentovány nové církve: Skvělé kandidáty nabízí Afrika,“ řekl Bertone.

Zenit

Videokurs mše svaté podle misálu z roku 1962

Papežská komise *Ecclesia Dei* vydala komplet dvou nosičů DVD s filmovým záznamem mše svaté slavené v mimořádné formě latinského ritu, tedy podle misálu z roku 1962. Jde o záznam mše svaté z roku 2003 z římské baziliky Santa Maria Maggiore spolu s úvodem kardinála Daríi Castrillon Hoyose. Na nosičích jsou různé didaktické filmové záběry, které detailně vysvětlují gesta a tzv. rubriky latinského misálu z roku 1962. Videokurs je k dostání přímo u *Ecclesia Dei* ve čtyřech jazycích (italsky, anglicky, španělsky a francouzsky). Papežská komise byla minulý měsíc restrukturována a spadá pod Kongregaci pro nauku víry.

Ra Vat

NA ZÁVĚR

Poznámka k týdnu

Chci mít dítě, za každou cenu

V roce 2003 se na téma náhradního mateřství prof. Petr Příhoda vyjádřil, že pro Českou republiku jde vlastně o exotikum. Vida, čekali jsme jen šest let a jsme - díky konferenci proběhlé 2. září na půdě Justiční akademie - přímo před sci-fi otázkou, jak bude vypadat tzv. surrogáční smlouva. Jde o dokument, který uzavře žena nebo pár (hetero-, ale ovšem že i homosexuální) s náhradní matkou, jež se, patrně z čirého altruismu, rozhodne porodit jim dítě.

Tak často argumentované peníze jsou samozřejmě naprosto okrajový problém. Klíčovým bodem smlouvy je komodita. Tou je dítě. Smlouva pak zpracovává podobu početí, nároky prenatální péče, formu a průběh porodu, nároky na zdravotní stav a příp. reklamace, když neodpovídá představám rodičů.

Vždyť je to tak potřebné. Zastaralé adopce jsme dávno překonali - jsou zdoluhavé. Když existuje dobrý důvod a cesta k řešení (a pyšná věda, která se nepřetá, jestli smí, to už vyřešit umí), pak je možné vše. Institutu náhradního mateřství se nemůžeme dnes, kdy třicet let provádíme umělá oplození, kdy přes padesát

let provádíme na milionech dětí umělé potraty, kdy vyšperkováváme prenatální diagnostiku až k rovině výběru pohlaví a barvy vlasů počatého dítěte a veškerou lidskou bolest umíme řešit včasnou eutanázií (ano, dosud tajnou), divit. Je staromódní říkat, že náhradní mateřství stejně jako další formy asistované reprodukce oklešťují otcovství a mateřství, bourají fundament pojmu rodina, pohrdají člověkem a jeho právy, jeho svobodou.

Lidská bolest z neschopnosti stát se rodičem je obrovská. A bolet nikdy nepřestane. Ani když si dítě adoptujete, ale ani když si je pořídíte cestou asistované reprodukce a jiné to nebude ani

když zvolíte cestu náhradního mateřství. Vždycky zůstane něco v životě jinak, než se očekává a je běžné. Neplodnost je ne-mocí. Jsou však nemoci, se kterými nezbyvá než se smířit. Když se začneme tvářit, že tato bolest je překonána a vyřešíme ji např. formou surrogátního mateřství, v životě zůstaneme naprosto nazí před dalšími a dalšími neobvyklostmi, na které nejsme nikdy připraveni (nemyslím snad ani na velké životní otázky, ale třeba „jen“ na okamžik, kdy dítě přirozeně hledá svou identitu). Když se budeme chovat jako batolata bušící pěstmi do země a křičící „JÁÁ chci“, bude nám v životě chybět něco velmi podstatného - pokora. V touze naplnit mateřství za každou cenu je hledání vlastního prospěchu na prvním místě, a je proto třeba dávat velký pozor. Jinak se totiž z dítěte nestane osobnost, za níž nesu zodpovědnost a kterou chci vždy milovat, ale zboží k uspokojení vlastních potřeb. Je to velmi paradoxní - všichni chceme být „normální“ a žít „normální“ život, a k tomu si razíme co možná nejvíc nestandardní cesty. Není to nějak naruby?

Zdeňka Rybová

Liturgická čtení

13. 9.	Neděle	Iz 50,5–9a, Žl 116, Jak 2,14–18, Mk 8,27–35	24. neděle v mezidobí			
14. 9.	Pondělí	Nm 21,4b–9 (Flp 2,6–11), Žl 78, Jan 3,13–17	Svátek Povýšení svatého Kříže	17. 9.	Čtvrtek	1 Tim 4,12–16, Žl 111, Lk 7,36–50 sv. Kornélius a Cyprián, sv. Robert Bellarmin
15. 9.	Úterý	Žid 5,7–9, Žl 31, Jan 19,25–27 (Lk 2,33–35)	Památka Panny Marie Bolesné	18. 9.	Pátek	1 Tim 6,2c–12, Žl 49, Lk 8,1–3 sv. Jan Macias
16. 9.	Středa	1 Tim 3,14–16, Žl 111, Lk 7,31–35	sv. Ludmila	19. 9.	Sobota	1 Tim 6,13–16, Žl 100, Lk 8,4–15 sv. Januárius

RC MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, Mgr. Dagmar Kopecká, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 15 Kč, což ročně znamená 315 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.